

ETELÄISET•SÖDRA

ETELÄISET KAUPUNGINOSAT ry • SÖDRA STADSDELARNA rf • jäsenlehti medlemsblad 2011 • www.etelaiset.fi

Telakkarannan ja Merikorttelin asemakaava-alueiden korkeat rakennukset herättävät vastustusta

Meripuistosta nautitaan koko rannan pituudelta

Joukkoliikennettä uudistetaan

Hyvä Eteläisten jäsen ja hyvä lukija,

Alueellemme on tunnusomaista jatkuva rakennustoiminta. Erityisesti Ullanlinnan ja Punavuoren alueilla tiivistetään asumista rakentamalla ullakkohuoneistoja, Meripuistoa on kunnostettu perusteellisesti ja myös Eiran ranta-alue on rakennettu. Telakkarannan ja siihen liittyvän Merikorttelin (entinen Suomen Kaapelitehdas) rakentamissuunnitelmat kuohuttavat mieliä; suunnitellut rakennukset ovat poikkeavan korkeita ympäröivän kanta-kaupungin rakennuskantaan nähden.

Eräs alueemme ikuisuusprojekteista on ollut tekojäärä ja jalkapallokentän saaminen Etelä-Helsinkiin. Periaatepäätöksestä on kulunut kymmenen vuotta! Alun perin rataa suunniteltiin perinteikkäälle Johanneksen kentälle. Kun kaupungin huoltotunnelityömaa oli vihdoinkin väistynyt, kaupungin museo ja kaupunkisuunnitteluvirasto totesivatkin haluavansa säilyttää historiallisen ympäristön koskemattomana. Suunnitelma siirrettiin Tehtaanpuiston (Sepänpuisto) kentälle. Eteen tuli yllättävä ongelma; yli puolivuosisataa toiminut urheilukenttä onkin kaavoitettu puistoksi. Edessä on siis kaavamuutos. Tänä syksynä liikuntavirasto on päässyt valmistelemaan kentän yleissuunnitelmaa. Mikäli kaavasta poikkeamislupa toteutuu, voidaan kenttää päästä rakentamaan ehkä jo ensi vuonna... Uskoisin erityisesti nuorten asukkaiden – ja heidän vanhempiansakin – ilahduttavan parempien harrastusmahdollisuuksien avautumisesta aivan nurkan takana.

Tule mukaan ja liity jäseneksi yhdistykseen, jossa työskennellään hyvän, asukasystävällisen asuinalueen puolesta. Tervetuloa mukaan yhdistyksen syyskokoukseen 23.11.2011 klo 18 Eiran aikuislukioon! Lehden takakannessa on tarkempi kokouskutsu.

Bästa medlem i Södra och bästa läsare,

För vårt område karaktäristiskt är den fortgående byggnadsverksamheten. I synnerhet i stadsdelarna Ulrikasborg och Rödborgen koncentreras bosättningen genom att bygga vindsvåningar, Havsparken har renoverats grundligt och också strandområdet i Eira har byggts ut. Byggnadsplanerna för Docksstranden och det därtill anslutna Havskvarteret (f.d. Finska Kabelfabriken) har upprört sinnena; de planerade byggnaderna avviker till sin höjd från den omgivande stadskärnans byggnader.

Ett av evighetsprojekten på vårt område har varit en konstisbana och en fotbollsplan för Södra Helsingfors. Principbeslutet fattades redan för tio år sedan! Ursprungligen planerades banan på den traditionsrika Johannesplanen. Då stadens tunnelarbeten slutligen blev färdiga, konstaterade såväl stadsmuseet som stadsplaneringsverket att man ändå önskade behålla den historiska omgivningen orörd. Projektet flyttades till Fabriksparkens plan. Återigen ett överraskande problem: Den ett halvt århundrade gamla sportplanen var planerad till park. Vi har alltså en stadsplaneändring framför oss. Innevarande höst har idrottsverket kunnat påbörja projektets generalplan. Om ändringstillstånd för stadsplanen beviljas, kan den nya sportplanen kanske börja byggas redan nästa år... Jag skulle tro att i synnerhet de yngre invånarna – och likaså deras föräldrar – blir glada åt att förbättrade motionsmöjligheter skapas alldeles bakom knuten.

Kom med och bli medlem i vår förening, som arbetar för ett välkött, invånarvänligt bostadsområde. Välkommen till föreningens höstmöte den 23.11.2011 kl. 18 i Eira vuxengymnasium! En fullständig möteskallelse finns på tidningens bakre pärmisida.

Lea Virtala

1972-2011

Eira|Punavuori|Ullanlinna|
Kaivopuisto|Kaartin-
kaupunki|Munkkisaari-
Hernesaaari

**Eteläiset kaupunginosat ry:n
hallitus 2011**

**Södra stadsdelar rf:s
styrelse 2011**

www.etelaiset.com
etelaiset@luukku.com

Lea Virtala
puheenjohtaja/ordförande

Satu Sandström
varapuheenjohtaja/viceordförande

Ulla Blomberg
sihteeri/sekreterare

Eevakaisa Purola-Engelberg
Rahastonhoitaja/kassör

Olli-Pekka Ihalainen
Sari Jalava-Krootila
Riitta Kaaja
Eija Korjula
Olli Koskimies
Anu Soots
Elina Ylppö

Jäsenrekisteriasiat:
Hilkka Järvitälo
p. 040.552 0490 (17.00 - 19.00)
[hilkkajalo\(a\)gmail.com](mailto:hilkkajalo(a)gmail.com)

Toimitussihteeri:
Ulla Blomberg
Kansikuvat ja kuvat: Riitta Kaaja
Kaavoitusta koskevat kuvat:
Helsingin kaupunki

Käännös: Philip Hildén
Skandinavia Offset Oy
Porvoo 2011

Hernesaaren ranta heräsi eloon

Viime kesänä Hernesaaren pitkällä rannalla oli eloa, kun purjehduksen olympialuokkien avoimet EM-kilpailut käytiin sen tuntumassa 30.6. - 15.7. Hernesaareen oli rakennettu nykyaikainen purjehduskeskus ja Etelä-Helsingin ulkoilijoille tarjottiin värikästä nähtävää. Tapahtumaan oli vapaa pääsy

Tuuli puhalsi sopivasti, kun veneet purjehtivat kukin luokka omalla radallaan Pihlajasaaren, Merisataman ja Hernesaaren välillä. Luokkia oli kahdeksan, mm. 49er, Laser, Star, Finnjolla ja 470.

Kilpailijoita oli 53 maasta ja purjehdusveneitä yli 700

Lippurivistö hulmusi iloisesti rannalla

Erityisen värikkään näyn muodostivat huoltajien kumiveneet Hernesaaren poukamassa.

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut Telakkarannan alueelle asemakaavan muutosesityksen. Kaava koskee Hietalahdenrannan, Telakkakadun ja Munkkisaarenkadun rajaamaa ranta-alueita. Ideakilpailun voittaneesta ehdotuksesta on edetty hyvään suuntaan ja alueen suunnittelu ottaa nyt paremmin huomioon lähiympäristön ja suunnittelualueella sijaitsevat säilytettävät vanhat rakennukset. Telakkaranta on Helsingin harvoja säilyneitä teollisuusalueita vanhoine kauniine rakennuksineen.

Eteläiset kaupunginosat ry:n, Pro Eira ry:n ja Punavuoriseura ry:n hallitukset sekä Stadin Rantaryhmä ovat tutustuneet kaavaehdotukseen. Kaupunki järjesti Jätkäsaaren Huutokonttorin tiloissa suunnitelmas- ta asukkaille infotilaisuuden 21.9. Em. järjestöt ovat antaneet suunnitelmasta yhteisen kannanoton, joka ei puolla esityksen hyväksymistä seuraavista syistä:

1. Kapeaa rantakaistaletta ollaan uudelleen kaavoittamassa liian tehokkaasti. Vanhojen rakennusten mittakaava ja rakennettu lähiympäristö eivät sovellu esitettyjen korkeiden rakennusten paikaksi. Lähiympäristössä rakennukset ovat 5-6 ja uudemmat enintään 6-9 -kerroksisia. Uuden asemaakaavan mukaan korkein uusista rakennuksista (hotelli) ylittää yli 17 kerrokseen, koska sijaitsee +3 metrin tasanteella. Korkein asuinrakennus nousisi vastaavasti yli 14-kerroksen korkeuteen. Tämä asuintorni sijaitsee juuri valmistumassa olevan Hietalahdenranta 3 -asuinrakennuksen (8 kerrosta) edessä varjostaen myös As Oy Hietalahden puistikkoa sekä Telakkapuistoa.

Helsingissä on noudatettu periaatetta yhtenäisestä räystäslinjasta. Uudistuotannossa on kevennetty rakentamista vielä tästä rantaa lähestyttäessä. Telakkarannan uusi kaava rikkoo näitä periaatteita ja samalla rakennuslain ja -järjestyksen määräyksiä sopusuhtaisesta ja maisemaan sekä ympäröivään alueeseen soveltuvasta rakennustavasta. Tonttien omistus- ja hallintaoikeudet, jo tehdyt esisopimukset ja vanhojen rakennusten kunnostamiskulut eivät saa olla perusteenä poiketa näistä periaatteista ja tuhota hienoa vanhaa miljöötä.

2. Museorakennusten keskelle ahtaaseen paikkaan sijoitettu hotellirakennus on liian massiivinen ehdotetulle paikalle. Jos hotelli ei ole kannattava pienempänä, tulisi harkita tilojen muuta käyttöä. Alueella on liian vähän asukkaiden käytössä olevia kokoontumis-,

kulttuuri- ja muita julkisia tiloja. Asukkaiden monitoimitila Betania on ylikuormitettu eikä tiloja löydy kaikille ryhmille. Päiväkotipaikoista on pulaa. Alueen kirjasto lopetettiin.

3. Asemakaavamuutoksen hyvistä tavoitteista huolimatta asukkaiden toivomus rannan suuntaisesta viherketjusta ja ulkoilureitistä ei täysin toteudu. Alueesta tulee liian täyteen rakennettu. Telakkapuiston toivotaan jatkuvan Telakkakadun toisellakin puolella. Meripuistosta sekä Hernesaaresta tulevan kevyen liikenteen reitin toivotaan jatkuvan suunnitteilla olevan alueen kautta edelleen Ruoholahden ja Hietaniemen suuntaan.

4. Telakkakadun itäreunalla olevaa vaarallisen kapeaa jalkakäytävää tulee leventää. Hernesaaren kasvavaan liikennemäärään tulee varautua hyvällä suunnittelulla, koska Telakkakatu on läpiajoreittinä liian ahdas. Lisäksi jo nyt noin 15 000 ajoneuvon läpiajoliikenne saastuttaa ilmaa mm. Telakkapuiston leikkipuistossa.

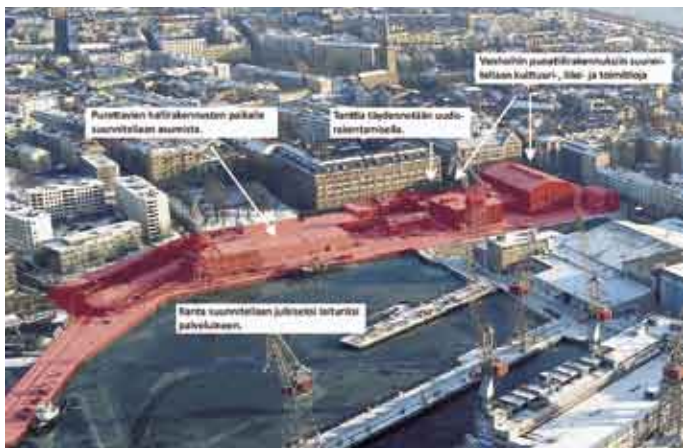
5. Jos kaavaluonnoksen käsittelyä halutaan jatkaa nyky muodossaan, se tulee jättää pöydälle Merikorttelin lisärakentamisen (Cloud City -hanke) tapaan odottamaan ns. torniselvitystä. Torniselvitys tulee viedä valtuuston käsittelyyn ja käydä perinpohjainen keskustelu siitä,

- miten korkea torni määritellään. 16-kerrosta on keinotekoinen raja. Kantakaupungin ja keskustan yleisesti noudattama räystäskorkeus tulee olla rajana ylikorkealle rakentamiselle.

- mitkä paikat ja toiminnot soveltuvat poikkeuksellisen tehokkaalle rakentamiselle.

Telakkaranta nykyään: Tietoa Oy/Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Projektialue (punaisella): Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

- miten estetään maanomistajien eriarvoinen kohtelu poikkeuksellisia rakennusoikeuksia myönnettäessä.

Tornirakentamisen laajamittainen salliminen tulee muuttamaan Helsinkiä tavalla, joka tuo uusia ongelmia tullessaan. Ulkomaalaiset suunnittelijat ihailevat pääkaupunkiamme juuri sen inhimillisen mittakaavan johdosta.

Em. järjestöjen lisäksi kaavaluonnoksesta ovat antaneet lausuntonsa Hietalahdenrannan asuinkiinteis-

töt vastustaen myös liian ahdasta ja korkeata rakentamista sekä saastuttavan liikenteen kasvattamista. Kaupunkisuunnitteluvirasto vie esityksen lausuntoineen seuraavaksi kaupunkisuunnittelulautakuntaan todennäköisesti 29.11 samanaikaisesti Merikorttelin asemakaavaluonnoksen kanssa. Tutustu suunnitelmaan internetissä www.hel.fi/ksv/uutiset/telakkaranta-osoitteessa.

Ulla Blomberg

Telakkarannan hotelli: Lundgaard&Tranberg Arkitekter A/S/ Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Asemakaavaehdotus rakennettuna: Lundgaard&Tranberg Arkitekter A/S/ Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto

Merikorttelina nykyään tunnettu rakennuskokonaisuus on Telakkakadun, Pursimiehenkadun, Meri-miehenkadun ja Perämiehenkadun rajaama.

Tämä Punavuoriseuran ja Rööperi-liikkeen kannanotto Merikorttelin asemakaavamuutokseen jaettiin kutsun liitteenä Betaniassa 27.9.2011 järjestettyyn keskustelutilaisuuteen kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö Rajajärvelle, asemakaavapäällikkö Velheimille, asemakaava-arkkitehti Kilpiselle, kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenille ja varajäsenille sekä kiinteistötoimen apulaiskaupunginjohtaja Penttilälle. Merikorttelin asemakaavaluonnos odottaa tällä hetkellä ns. torniselvityksen valmistumista. Torniloryhmän puheenjohtajana toimii asemakaava-arkkitehti Annukka Lindroos. Alustavan tiedon mukaan Merikorttelin kaava viedään kaupunkisuunnittelulautakunnan kokoukseen 29.11 yhdessä Telakkarannan asemakaava-luonnoksen kanssa.

PUNAVUOREN TEOLLINEN PERINTÖ SÄILYTETTÄVÄ – MERIKORTTELI SUOJELTAVA

Helsingin kaupunginsuunnitteluvirasto on valmistellut Punavuoren vanhan kaapelitehtaan eli Kivitaskun korttelin (nykyisin “Merikortteli”) asemakaavan muutosta. Sen mukaisesti korttelin sisäpihalle voisi rakentaa 16-kerroksen, 8.000 kerrosneliön suuruisen asuin- ja toimistorakennuksen Cloud City. Hanke on pantu vireille tontin omistavan hollantilaisen ING Real Estate -yhtiön aloitteesta. Rakennuksen suunnitelmat on laatinut Arkkitehtitoimisto Ala ja julkisuuteen tehdyn suomen- ja englanninkielisen materiaalin on tuottanut luova toimisto Bolder Helsinki Oy. Hanketta on esitelty kaupungin kaavoituskatsauksessa, erillisenä julkaisuna, internetissä sekä järjestetyissä tiedotus- ja keskustelutilaisuuksissa.

Vastustamme suunniteltua hanketta, koska se ei sovellu Helsingin kantakaupungin perinteiseen kaupunkikuvaan.

Pyramidimainen uudisrakennus ylittäisi kantakaupungissa yleensä sallitun kattokorkeuden, jonka ylittäminen on tähän saakka sallittu ainoastaan julkisille rakennuksille, kuten kirkkoille ja Stadionin tornille. Mielestämme kantakaupungin silhuetti niin maalta kuin mereltä tulisi säilyttää nykyisen kaltaisen matalana. Korkeampaa rakentamista voidaan sijoittaa kantakaupungin uudisrakentamisen kohteina oleville reuna-alueille ja kantakaupungin ulkopuolelle.

Cloud City – hanke merkitsisi Punavuoren teollisen historian tuhoamista.

Merikorttelina nykyään tunnettu rakennuskokonaisuus valmistui alun perin Suomen Kaapelitehdas Oy:n rakennuttamana neljässä osassa vuosina 1919 - 1938. Suunnitelmat laati arkkitehti W.G. Palmqvist. Kaapelitaloa on luonnehdittu Helsingin ensimmäiseksi moderniksi teollisuustaloksi, sillä jo alusta alkaen kiinteistöä vuokrattiin tiloja myös muille toimijoille. Kaapelitehdas käytti itse lähinnä alimpia kerroksia. Vuokralaisena on toiminut mm. Airamin lampputehdas. Sanotaanpa siellä päätetyn Kaapelitehtaan suuntautumisesta elektroniikkaan, kohti Nokkia. Nykyisin talot täyttyvät monista luovan talouden yrityksistä. Yhdessä entisen Fazerin tehtaan kanssa kortteli 119 on hienolla tavalla säilyttänyt Punavuoren historian teollisen muiston, jota täydentää lännessä oleva telakka-alue, "Rööperinranta". Telakkaranta on lähivuosiina uudisrakentamisen kohteena, jossa myös säilytetään historiallisesti merkittäviä rakennuksia.

Merikortteli on asemakaavassa suojeltu rakennus (sr-2)

eli sen julkisivut ja katto on suojeltu. Cloud City -suunnitelma ei koskisi nykyiseen rakennukseen vaan rakennettaisiin korttelin sisäpihalle kapeiden "sisäkatujen" varteen siellä aiemmin olleen kaksikerroksisen piharakennuksen paikalle. Uudisrakennus nousisi 67,8 metrin korkeuteen eli 41 metriä suojellun rakennuksen yläpuolelle. Kaupunkisuunnitteluviraston kaavoituskatsaus 2011:ssä hanke esitetään veistoksellisesti avarassa tilassa. Käytännössä suunnitelma kuitenkin ehdettaisiin pihalle, jolla uudisrakennuksen muoto ei lainkaan näkyisi. Korttelin ulkopuolelle rakennuksesta näkyisi talon 8 ylintä asuntokerrosta, "jonka kevyet lasirakenteet heijastelisivat kevyesti kaupunkiympäristöönsä". Mielestämme uudisrakennus tuhoaisi olemassa olevan rakennuksen julkisivunäkymän suojelumääräyksen vastaisesti, vaikka se ei koskettaisikaan sitä.

Kaupunginmuseon lausunnon mukaan uudisrakennus korttelin keskellä, harjakorkeuden yli nousevana, on täysin uudentyypinen hanke Helsingin kantakaupungissa. Uudisrakennuksella olisi merkittäviä, kaupunkikuvaan heikentäviä vaikutuksia. Museo katsoo, että korttelin sisäpihalle voidaan periaatteessa rakentaa, mutta uudisrakennuksen tulee olla alisteinen päämassalle eli kadunvarsirakennukselle. Asemakaavan muutoksen yhteydessä ei museon mielestä ole riittävällä tavalla selvitetty, miten korkea rakentaminen vaikuttaisi sekä lähi- että kaukomaisemassa. Uudisrakennus myös rikkoi olemassa olevan korttelirakenteen ja -hierarkian.

Cloud City -hankkeen toteuttaminen huonontaisi olennaisesta alueen asukkaiden asumisviihtyisyyttä.

Se varjostaisi viereisessä Telakka puistossa olevan lastemme leikkipuiston ja naapuritaloja sekä toisi alueen jo nyt tukkoisille kaduille lisää liikennettä ja pysäköintitarvetta. Moni epäilee myös porttikäytävien taakse jäävän uudisrakennuksen paloturvallisuutta matalien ja kapeiden pelastusreittien vuoksi. Elävään Punavuoren katukuvaan sisäpihalle ehdettu torni ei toisi asukkaille olennaisia lisäpalveluja, onhan kaupunginosassamme pystytty vielä hyvin säilyttämään vilkkaaseen kaupunkiin sopiva ihmisen mittakaava pienine liikkeineen, kahviloineen, ravintoloineen ja palveluineen – **Rööperi**.

Tutustu suunnitelmaan: www.hel.fi/ksv/uutiset/merikortteli

Meripuisto – vihdoinkin!

Alueellamme pidempään asuneet muistavat hyvin vuosikymmeniä jatkuneen Meripuisto-alueen ilmeen: veneiden talvisäilytystä, kuihtuvia kasveja, näivettyneitä nurmikkoja, käytöstä poistettu junarata ja laajaa jätömaata.

Eteläiset kaupunginosat ry kävi pitkään tiivistä vuoropuhelua rakennusviraston kanssa alueen kunnostussuunnitelmasta. Toimme esille lukuisia toimintoihin, maisemaan ja kasvillisuuteen liittyviä näkökohtia. Nyt onkin mielenkiintoista tarkastella, mitä on yhdessä saatu aikaan.

Meripuisto sijoittuu maisemallisesti hyvin näkyvään kohtaan, katsotaan sitä sitten Tehtaankadun, Kapteeninkadun tai Laivurinkadun suunnalta - tai vaikkapa mereltä päin. Tavoitteena oli kunnostaa puisto siten, että siitä tulisi avara. Laajat nurmialueet ovat osa puiston uutta luonnetta. Ne tekevät mahdolliseksi alueen monipuolisen käytön esim. pallopeleissä ja vaikkapa kuumailmapallojen lähtöalueena. Puiston lähes koko kasvillisuus on uusittu. Sinne on istutettu kymmeniä perennalajeja, satoja kukkasipuleita sekä lukuisia kukkivia puita. Ensi keväänä voimme nauttia mm. koristeomenapuiden kukinnasta. Lasten leikkialuetta on laajennettu lisäten sen tuulensuojausta sekä turvallisuutta. Vieressä olevan Rotary lehdon historia juontaa vuosikymmenien päähän. Lehdon puut ovat osittain Rotareiden, osittain kaupungin hankkimia. Petankki-kenttä on myös säilytetty ja länsipäähän on lisätty kuntoilijoille kolme uutta lihaskuntoa kehittävää laitetta.

Fredrik Stjernvallin puisto liittyy Eiranrannan ja Merisataman puisto- ja virkistysalue-kokonaisuuteen. Tämä puistoalue alkaa Villa Ensin edestä jatkuen melkein Meripuiston lasten leikkialueeseen asti. Tähän osaan on rinnealueelle sijoitettu rauhallisia istumaryhmiä puiden siimekseen. Villa Ensin eteen rakentuu paraikaa pienimuotoinen parkkialue ja sen viereen puistomainen jatke. Tälle alueelle tullaan vielä istuttamaan vaahteroita puukujanteeksi Laivurinkatu - Carusel akselille.

Meripuistoon liittyvän Eiranrannan kolme pienempää puistoa ovat juuri saaneet korkeatasoisina Vuoden 2011 ympäristörakenne –tunnustuspalkinnon Puutarhaliitolta. Monet asukkaat ovat tänä kesänä uineet ja nauttineet uudesta uimarannastamme – rohkeimmat uivat vieläkin.

Meripuisto alkaa vähitellen saada omaa ilmettään. Kestää aikansa ennen kuin istutukset saavuttavat korkeutta ja tuuheutta ja alkavat muovata maisemaa. Meripuiston alue on hyvä esimerkki asukasaktiivisuuden tuloksellisuudesta. Nyt meillä on ihailtavana uusi vihreä olohuone.

Olli-Pekka Ihalainen

Valaistu kaupunki on kaunis, kotoisa ja turvallinen. On aika avata keskustelu valaistuksen tavasta, sävystä ja tekniikasta. Monille päättäjille eteläisen Helsingin kadut ja puistot eivät ole tuttuja, joten meidän asukkaiden kanta tulee saattaa heille tiedoksi.

Valaistustekniikan kehittymisen myötä myös mahdollisuudet ovat kasvaneet. EU komission päätöksen mukaan kaikki hehkulamput on korvattava uudemmalla tekniikalla vuoteen 2015 mennessä. Kiire saattaa aiheuttaa huonoja ja lyhytaikaisia ratkaisuja. Led-tekniikka ja vielä suunnitteilla olevat uudemmat tekniikat voivat tuoda tullessaan nykytietämystä parempia ratkaisuja.

Helsingin Energia omistaa ja huoltaa katuvaloja. Kun katuvaloja uusitaan, on tärkeää huolehtia mm. valon oikeasta sävystä. Valaistu katu on kolkko, jos valon sävy on kylmä. Helsingissä vaihdetaan vuosittain runsaat 20 000 katulamppua. Rikkoontuneesta katulampusta Helsingin Energia saa parhaiten ja nopeimmin tiedon asukkaan ilmoituksesta. Vikailmoituksen voi tehdä joko suoraan www-sivuston <http://www.helsinginenergia.fi/vikailmoitukset/ulkovalaistus.html> karttapohjalle tai puhelimitse numeroon 0800 173 173.

Monessa taloyhtiössä on mietitty myös oman julkisivun valaisemista. Tämä edellyttää toimenpidelupaa, jonka myöntää rakennusvalvontavirasto. Ohjeet toimenpideluvulle löytyvät nettisivuilta. Ilman toimenpidelupaa voi valaistusta tehostaa esimerkiksi

porttikongeissa ja porrashuoneiden edustalla. Ammattilaisen suunnittelema, hyvin suunnattu ja oikean sävyinen valo voi muuttaa koko talon ja jopa katuosuuden ilmeen.

Asukkaille puistot ovat tärkeitä myös talven pimeinä kuukausina. Siksi valaistuksen luomalla tunnelmalla on suuri merkitys. Puistojen valaiseminen voi tulevaisuudessa olla perinteisiä valopylväitä moninaisempaa. Moderni valaisin ei valaisimena itse näy eikä häikäise. Tällöin ympäristö näkyy valoisanpana. Alueellamme on monia puistoja ja aukioita, joiden valaistuksessa on paljon kehitettävää. Nyt työn alla oleva Tähtitorinvuoren puistosuunnitelma sisältää myös valaistuksen uusimisen. Suunnitelma kariutui lautakuntakäsittelyyn, koska lautakunta halusi puistokäytävälle samanlaiset vanhan tyylliset valaisimet kuin Esplanadin puistossa. Suunnitelma on nyt pysähdyksissä eikä toteuttamisen aikataulusta ole tietoa. Vanhanaikainen valaisinpylväs voi olla kaunis, mutta on vaarana, että puistokäytävä valaistaan pistemäisesti suuren osan jäädessä pimeäksi.

Asiaa hoitaa rakennusviraston valaistuspäällikkö Juhani Sandström, jolle kannattaa osoittaa kysymykset ja kannanotot. Eteläiset kaupunginosat ry toivoo aloitteita asian tiimoilta.

Eija Korjula

Tähtitornin vuoren ja Ullanpuistikon hoito- ja kehittämissuunnitelma laadittiin vuonna 2010. Laadinnasta vastasi Helsingin rakennusviraston katu- ja puisto-osaston suunnittelutoimisto. Konsulttina toimi Maisemasuunnittelu Hemgård. Alueen asukkailla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa sekä esittää omia näkemyksiään. Palaute on ollut hyvin positiivista.

Suuria tai nopeita muutoksia ei ole tulossa. Puistoa uusitaan hienovaraisesti kaupungin budjetin ja rahoitusmahdollisuuksien mukaan vuotuisten kunnostustöiden ohessa historiallisia arvoja ja ohjeita kunnioittaen.

Puiston on alkujaan suunnitellut kaupungin puutarhuri Svante Olsson vuonna 1890. Puiston kunnostuksen tavoitteena on mm. palauttaa alkuperäisen puistosuunnitelman mukainen näkymä Suurkirkolle. Kun vanhoja puita jossain vaiheessa joudutaan kaatamaan, ei tilalle istuteta enää korkeaa kasvustoa. Myös muita tärkeitä näkymiä vaalitaan, jotta vuori säilyy näköalapaikkana.

Valaistussuunnitelmaa ei ole vielä lyöty lukkoon, mutta lähtökohtana on, että valopylväät ovat mahdol-

lisimman näkymättömiä ja ne sijaitsevat ainoastaan valaistavien reittien yhdellä sivulla. Lyhtyjien mallia haetaan menneiltä vuosikymmeniltä, mahdollisesti 1920-luvulta. Puiston ylivalaisemista pyritään välttämään ja saamaan aikaan puiston henkeen sopiva tunnelmallinen valaistus.

Kulkureittien uusinnassa huomioidaan historialliset arvot. Sopivaa päällystettä harkitaan vielä; asfaltointi ei sovellu vanhoihin puistoihin. Tavoitteena on löytää hiekkamainen päällyste, joka kestää myös talvikunnossapitoa.

Lasten leikkipaikka siirtyy lipputankoaukiolta Helsingin ruotsinkielisen normaalilyseon eteläpuolelle. Näin myös saksalaisen seurakunnan päiväkodin lapset saavat kaivatun leikkipaikan. Puiston laelle jää vielä hiekkalaatikko. Puiston suuri kukkapenkki on tarkoitus uusida kulttuuripääkaupunkivuoden kunniaksi.

Tällä hetkellä on meneillään observatorion peruskorjaus. Sen on tarkoitus valmistua ensi vuoden lopulla. Observatorioon on suunnitteilla mm. yleisökahvila.

Elina Ylppö

Wanhaan kauppahalliin tulossa peruskorjaus

Helsingin kaupunki omistaa kauppahallin. Tukkutori on hallinnoinut hallia vuoden 2011 alusta ja vuokraa tiloja kauppiaille. Kauppiaita edustaa Vanhan kauppahallin kauppiasyhdistys ry. Halli on hyvin vanha kauppapaikka, perustettu vuonna 1889. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti G. Nyström. Kauppahalli sai nykyisen asunsa ennen satavuotisjuhlaansa. Halli uudistettiin täydellisesti vuosina 1988 - 1989. Rakennuksen säilyttäminen on arvokas kulttuuriteko.

Wanha Kauppahalli valittiin vuonna 2009 Best of Helsinki -verkkoäänestyksessä parhaaksi vierailukohdeksi. Sen maine on kiirinyt ulkomaita myöden. Brittiläisen The Guardian -lehden lukijat valitsivat kauppahallin maailman parhaaksi (28.2.2011 Iltalehti).

Tällä hetkellä halli toimii normaalisti, mutta sen remontointi alkaa vuonna 2013 ja kestää noin 14 kuukautta. Parhailaan neuvotellaan kaupungin kanssa väliaikaistiloista. Kaupunki teki kyselyn kauppiaiden keskuudessa, kuinka moni on valmis lähtemään väliaikaistiloihin. Noin 90 % on valmis jatkamaan eväkössä. Katajanokan terminaali voisi olla mahdollinen väliaikainen sijoituspaikka myymälöille. Kauppiat ovat kiinnostuneita myös Hietalahden hallista. Eräs vaihtoehto olisi jonkinlainen telta-mökki -ratkaisu. Neuvottelut asiasta jatkuvat.

Anu Soots

Kantakaupungissakin voi päästä maistamaan luomua ja lähiruokaa sekä kokemaan perinteistä kyläyhteisön tunnelmaa. Yksi näistä viime aikoina katukuvaan putkahtaneista erikoisruokakaupoista on Juuren puoti, jossa kauppias paperiin kääristyn luomupihvin lisäksi laittaa kassiin ostoksiin sopivat reseptit mukaan kotiin. Usein myös sattuu, että juttukumppanin kanssa pääsee parantamaan maailmaa siinä sivussa, ehkä jopa kahvin ja tuoreen omenapiirakan kera.

Juuri tunnetaan Korkeavuorenkadulla ennen kaikkea ravintolana, jonka erikoisuutena ovat sapaket (ässä), suomalaiset alkupalaset. Juuri on saanut myös sisarravintola Latvan naapuriinsa. Tämän lisäksi yhä useampi asukas tai kauempaakin tullut on löytänyt tiensä Juuren puotiin, jonka mottona on: suomalaisella maulla on juuret. Puoti on ollut Korkeavuorenkadulla tammikuusta 2010 ja se tuntuu kotiutuneen tänne hyvin.

Juuren puodin ruokafilosofia

”Tässä on lähdetty aktiivisesti hakemaan stadilaisen kivijalkaputiikin tunnelmaa ja puhtaita makuja ilman välikäsiä”, sanoo Olli Eräsaari, Juuren tarjoilija, myyjä ja omien sanojensa mukaan firman joka paikan höylä. ”Idea oli yksinkertainen. Kun kerran Juuren ravintoloissa käytetään paljon hyviä korkealuokkaisia tuotteita ja raaka-aineita, haluttiin tarjota samaa myös kaupan asiakkaille.”

Puoti tuo kaupunkilaisten ulottuville maakuntien tuotteita: luomulihaa, pientuottajajuustoa, viljatuotteita, leipää, villiyrtejä, marjatuotteita, artesaanisuklaata, luomukahvia, sisävesikalaa, karjalaisia erikoisuuksia ja Juuren omia innovaatioita. Tuotteet ovat mahdollisimman ekologisesti tuotettuja ja pääsääntöisesti lisäaineettomia, Juuren omilla kotisivuilla kerrotaan. ”Luomuliha on meidän specialiteettimme ja lisäaineettomuus on tärkeää kaikissa tuotteissamme”, sanoo Antti Ahokas, keittiöpäällikkö ja toinen puodin kahdesta kauppiasta syventäen henkilökunnan yhteistä näkemystä Juuren ruokafilosofiasta. ”Meillä on pääsääntöisesti sertifioitua luomua”, hän täsmentää, ”jos sertifiointi puuttuu, emme ota tuotetta puotiin myytäväksi”. ”Meillä tavara tulee suoraan tuottajalta, ei keskusvarastosta. Syy miksi olemme valinneet näin, on parempi maku; tiedän tämän kokemuksesta”, Ahokas sanoo. ”Esimerkiksi liha ja juustot ovat ongelmallisia, koska ne eivät suinkaan ole parhaimmil-

laan kaupan varastointijärjestelmästä tullessaan – itse asiassa ne ovat usein ihan liian tuoreita.”

Arkisia herkkuja ja hyvää palvelua

Luomu- ja lähialueiden ruokaa on tarjolla toki muualakin. Kauppiasalla on kuitenkin selkeä käsitys siitä, miksi asiakkaan kannattaa tulla Juuren puotiin; monissa erikoiskaupoissa toiminta palvelee enemmän matkailijoita kuin paikallista asiakaskuntaa. ”Meillä hyvä palvelu on muutakin kuin rahasta takaisin antamista”, sanoo Ahokas. ”Meillä annetaan resepti mukaan ja parannetaan usein maailmaakin siinä sivussa. Sitä paitsi meillä on arkipäiväisyyksiä - kotletteja ja pannupihvejä.”

Hintataso verrattuna tavallisiin ruokakauppoihin saattaa erikoisruokakaupassa olla korkeampi, mutta toisaalta sesonkituotteet ovat Ahokkaan mukaan usein

hyvin edullisia. ”Ei tarvitse olla vegaani eikä erityisen rikas tullakseen Juuren puotiin”, hän naurahtaa.

Tarjontaa myös kulttuurinälkään

Elämänlaatu Juuren puodissa ei näytä rajoittuvan omistajien ruokafilosofiaan, sillä täällä touhutaan myös muun kuin ruoan ympärillä. Suosittuihin joulukoreihin ja muihin erikoistuotteisiin panostamisen ohella puoti myös vuokraa tiloja kulttuuritapahtumiin sekä kokoustarpeisiin. Puodin perältä löytyykin reilun kokoinen takahuone, jonka seinillä haastattelun aikaan hehkuvat Marita Liljeströmin akvarellit. Ideologian mukaan taulut ovat ostettavissa ostotarjousmenettelyllä ja myyntitulot lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen.

Juuren puoti on kuitenkin ruokakauppa, jossa maut ja raaka-aineet ovat pääasia - ja sellaisena se pysyy, jos kauppiaan innostuksesta voi jotain päätellä. ”Isomman profiilin luomutuotteet ja pienet erikoiskaupat ovat vasta tulossa”, Ahokas uskoo. ”Ennen ei ollut ky-

syntää, nykyään tarjonta taas ei välillä pysy perässä. Ruokakapina on ihan selvästi käynnissä. Meille tämä on elämäntapa.”

Satu Sandström

Suunnitelmat Eteläisten kaupunginosien joukkoliikenteeksi vuodelle 2013

Eteläisen kantakaupungin joukkoliikennesuunnitelma menee tänä syksynä kaupunkisuunnittelulautakunnan päätettäväksi. Kaupunkisuunnitteluviraston suunnittelija Lauri Kangas kertoi ehdottavansa lautakunnalle Korkeavuorenkadun raitiolinjauksen poistamista joukkoliikennesuunnitelmasta. Linjaus osoittautui kalliiksi ja teknisesti vaikeaksi toteuttaa. Myös museovirasto sekä alueen yrittäjät, ala-aste ja asukasyhdistys vastustivat sitä.

Vuodelle 2013 ehdotetaan seuraavia muutoksia alueen liikenteeseen:

Merikadulta keskustan kautta Seurasaaren

Merikadun alkupään palvelemiseksi, korvaamaan lakkautetun bussilinja 17 alkua, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on muuttanut jo kahdesti bussilinja 14 reittiä. Valitettavasti muutokset ovat haitanneet 14 liikennöintiä. Ehdotus vuodelle 2013 siirtäisi bussilinja 24 päätepysäkin Svenska Teaternilta Merikadulle. Sieltä linja 24 ajaisi 17 vanhaa reittiä kohti keskustaa ja jatkaisi sitten kohti Seurasaarta. HSL tutkii, voisiko tähän yhdistää myös lenkin Marian sairaalan kautta. 20 minuutin vuorovälillä ajettavalle linjalle sijoitettaisiin koekäyttöön HSL:n ensimmäiset kaksi hybridibussia.

Vuonna 2013 bussilinja 14 palaisi vanhalle reitil-

leen liikennöimään Laivurinkatua kahteen suuntaan ja linja 14B korvattaisiin todennäköisesti linjalla 18 Munkkivuoresta. Bussilinja 16 päätepysäkki siirtyisi Hernesaaresta keskustaan.

Merikadun tämän hetkisen tilanteen parantamiseksi Eteläiset kaupunginosat ry on ehdottanut bussilinjan 16 kääntämistä Hernesaaresta Merikadun ja Pietarinkadun lenkin kautta Erottajalle. Yritämme yhä vaikut-

taa HSL:ään, jotta kokeilisivat tätä helposti toteutettavaa vaihtoehtoa ennen vuoden 2013 ratkaisuja.

Kolmoselle päätepysäkki?

Kun raitiolinjan 3B/T -reitti siirrettiin pois Aleksanterinkadulta ruuhkaiselle Kaivokadulle ja Kamppiin, pitenivät vuorovälit ja myöhästymiset lisääntyivät. Kaksi lumista talvea ei helpottanut matkustajien tilannetta. Yllättäen linjan myöhästelyn lopettamiseksi ehdotetaan päätepysäkkiä Tehtaankadulle Kapteenipuistikon kohdalle. Tarvittavia lisäraiteita varten kavennettaisiin jalkakäytävät Tehtaankadun ala-asteen vierestä. Tässä linja seisoi ja tasaisi aikataulua.

Kokemusta aikataulujen tasaamisesta saatiin kesällä 2011 kun raitiolinja 5 seisoi Olympialaiturin kohdalla. Matkustajien antama palaute oli yksiselitteisen negatiivista. Toivottavasti kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelijat kuuntelevat tätäkin palautetta,

sillä rengaslinjan katkaiseminen päätepysäkillä vähentäisi joukkoliikenteen suosiota eteläisissä kaupunginosissa.

Tiheällä vuorovälillä kulkeva kolmonen on ollut alueen joukkoliikenteen selkäranka. Raitiolinja toimi hyvin ennen reittimuutoksia. Olisiko paras ratkaisu palauttaa 3B/T vanhalle reitilleen Aleksanterin- ja Arkadiankaduille seitsemän minuutin vuorovälein? Tämä vähentäisi myös ruuhkaa Rautatieaseman edustalla.

Kantakaupungin asukkaat ovat seuranneet hämmästyneenä viime vuosien suurta intoa lakkauttaa ja muuttaa vanhoja bussi- ja raitiolinjoja. Kyseessä on pyrkimys mahdollistaa uusien rakenteilla olevien asuinalueiden joukkoliikennetilat keskustan kapealle niemelle. Suunnittelussa nojataan vahvasti raitiovaunuliikenteeseen. Kaupunki kasvaa ja liikennetilat pitää tuki kehittää, mutta nykyisten kaupunkilaisten näkökulmasta tuttu reittien muutokset ovat valitettavia. Asuntoa hankittaessa on harkittu tarkkaan miten liik-

kuminen kodin, työpaikan, lastenhoidon ja koulujen välillä onnistuu. Yllättävät, arkea vaikeuttavat muutokset koetaan kohtuuttomiksi. Jos joukkoliikenne ei enää palvele, turvaututaan herkästi yksityisautoihin.

Eevakaisa Purola-Engelberg

Mattolaituri - uusi keidas Kaivopuiston rannalla

Eteläisen kaupungin asukkaat ja lukuisat muut ulkoilijat yllättyivät keväällä nähdessään rannalle odottamatta nousevan uuden kahvilan, jonka nimi viittaa siihen, että emme menetä perinteisiä mattolaitureitamme. Vaikka meillä on Ursula, Carusel ja pieni Mutterikin, mattolaitureiden kohdalle kallion koloon mahtui mainiosti vielä yksi kahvila, josta voi ihastella Harakan ja Uunisaaren välistä avomerimaisemaa.

Mattolaiturin puuhamiehiä ovat olleet isä ja poika, Esko ja Antero Vartia, joiden mielessä oli muhina jo pitkään idea saada rannalle tasokas kahvila. Kaavaan oli merkitty rantakioski, mutta he haaveilivat parem-

Alkukevästä 2011 rannalle oli nousemassa uusi rakennelma, joka herätti ulkoilijoissa ihmetystä

masta. Olihan kysymys yhdestä Helsingin arvokkaimista rannoista. Kaupunki kilpailutti paikan vuonna 2008 ja Vartiat voittivat, mutta kesti vielä pitkään puolustaa suunnitelmaa. Hyvää yhteistyötä tehtiin kaupunkikuva-neuvottelukunnan ja rakennusvalvontaviraston kanssa siitä, miten kahvila rakentuu kallion viereen. Pari vuotta vierähti, ennen kuin kesällä 2010 rakennuslupa lopulta saatiin. Julkisuuteen ei asiasta tietoa juuri tihkunut.

Mattolaituri avattiin huhtikuussa 2011. Antero Vartia kertoo jännittäneensä suojapeitteitä poistettaessa, miten kahvila otetaan vastaan. Suosio ylitti heti kaikki odotukset! Arkkitehti Joanna Laajiston tyylikkää ratkaisut miellyttävät asiakkaita. Kahvilan tarjottava on laadukasta ja sillä on myös A-oikeudet. Meri lainehtii lähellä ja näkymä ylittää horisonttiin, johon laajalla terassilla sijaitsevat istuimet on suunnattu. Vartioille oli tärkeää, että kaupunki ja luonto kohtaavat luontevasti.

Nyt loppusyksystä Mattolaiturin ystävät saavat kulkea kaihoisina kahvilan ohi, sillä se on syyskuun lopusta talviteloilla. Maaliskuussa keväturingon paistaessa voi Mattolaiturilla taas kohottaa maljan kimmeltävälle meren selälle.

Riitta Kaaja

Eteläiset kaupunginosat ry täyttää ensi vuonna 40v!

Ensi vuosi on yhdistykselle juhluvuosi, jota voimme juhlistaa eri tavoin. Yhdistys ottaa asiasta ehdotuksia vastaan. Suunnitteilla on ainakin yhdistyksen perustamiseen ja sen alkuaikoihin liittyvien henkilöiden haastatteluja ensi vuoden lehtemme.

Helsingin kaupunginarkistoon on toimitettu yhdistyksen aineistoa sen perustamisesta 6.9.1972 lähtien. Aineisto on mm. tutkijoiden käytettävissä, jos joku on kiinnostunut kirjoittamaan siitä. Aineisto kelpaa esim. opinnäytteen laatimiseen. Jos tiedät kiinnostuneen kirjoittajan, ota yhteyttä yhdistykseen osoitteessa etelaiset@luukku.com.

**Liity jäseneksi – vaikuta alueesi tulevaisuuteen
Lähetä vain nimi ja osoitteesi, saat yhdistyksen postia**

**Kotisivut: www.etelaiset.fi
sähköposti: etelaiset@luukku.com
Eteläisten postilaatikko: kahvila Caruselissa**

Eteläiset kaupunginosat ry
Södra stadsdelarna rf

ETELÄISET SÖDRA

Hyvä eteläisten kaupunginosien asukas!

Tervetuloa syyskokoukseen keskiviikko 23.11.2011 klo 18.00
Eiran aikuislukiossa (ala-sali) Laivurinkatu 3

Käsitlemme sääntömääräiset asiat. Uusi hallitus valitaan.
Kokouksen jälkeen **diplomi-insinööri Lauri Kangas**
kaupunkisuunnitteluvirastosta esittelee eteläisten
kaupunginosien joukkoliikennesuunnitelmaa vuodelle 2013.
Kahvitarjoilu.

Bästa invånare i de södra stadsdelarna!

Välkommen på höstmöte onsdagen den 23.11.2011 kl. 18.00
i Eira vuxengymnasium (nedre salen) Skepparegatan 3

Vi behandlar stadgeenliga ärenden. Den nya styrelsen väljes.
Efter mötet presenterar **diplomingenjör Lauri Kangas från**
stadsplaneringskontoret de södra stadsdelarnas kollektivtrafikplan
för år 2013.
Kaffeservering.